

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ontvangen: 11-8-2022

2022/044++dt

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Arnhem en Utrecht
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 5375
6802 EJ ARNHEM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
33748979
Uw brief van
13 juni 2022

Uw referentie
UITCVB22/2413

Datum 10 augustus 2022

Betreft Besluit macrodoelmatigheid Associate degree Sport

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht college,

Met uw brief van 13 juni 2022, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 15 juni 2022, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Sport als bekostigde opleiding te verzorgen in Nijmegen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 juli 2022, kenmerk 2022/044, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Sport als bekostigde opleiding te verzorgen in Nijmegen. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag, wat betreft de deeltijdvariant van de opleiding, voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie

binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
33748979

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,
de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Begeleidend schrijven bij advies

<i>Onderwerp</i>	<i>Ons Kenmerk</i>	<i>Datum</i>
Nieuwe opleiding Hogeschool van Arnhem en Nijmegen Deeltijd en voltijd hbo Associate degree Sport Nijmegen	2022/044	12/07/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Hierbij ontvangt u het advies van de CDHO over de aanvraag van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen ten behoeve van de nieuwe hbo Associate degree Sport te Nijmegen.

Een afschrift van uw besluit zie ik graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:
advies CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

<i>Onderwerp</i>	<i>Ons Kenmerk</i>	<i>Datum</i>
Nieuwe opleiding Hogeschool van Arnhem en Nijmegen Deeltijd en voltijd hbo Associate degree Sport Nijmegen	2022/044	12/07/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 15/06/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen om de hbo Associate degree Sport als bekostigde opleiding te verzorgen te Nijmegen (brief van 13/06/2022 met kenmerk UITCVB22/2413). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen om de hbo Associate degree Sport als bekostigde opleiding in deeltijd te verzorgen. De commissie adviseert u om negatief te besluiten op het verzoek om de hbo Associate degree Sport als bekostigde opleiding in voltijd te verzorgen. De commissie adviseert u om de instemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Sport in Nijmegen in deeltijd- en voltijdvorm aanbieden en in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij laten registreren. De opleiding omvat 120

studiepunten en bestaat uit een generiek deel waarin alle facetten van sport en bewegen aan bod komen en een uitstroomprofiel. Aanvrager wil het uitstroomprofiel Ondernemende leefstijlcoach aanbieden. De ondernemende leefstijlcoach is gespecialiseerd in het bevorderen van een actieve en gezonde leefstijl. Het eerste jaar heeft een focus op het leggen van een brede basis op het gebied van leefstijlcoaching en ondernemend gedrag in een meer eenduidige setting, voornamelijk gericht op het individu en in een later stadium ook op groepen en groepen individuen. Het tweede jaar krijgt meer individuele kleuring door gerichtere keuzes van de student (stage en leerwerkplek) ten aanzien van doelgroep en specifiekere leefstijlvraagstukken.

De voltijdopleiding richt zich op professionals met een mbo-niveau in een verwante opleiding en op havisten. De deeltijdopleiding richt zich op werkende mbo professionals met een relevante functie in de brede sector van sport, bewegen en gezondheid.

De leefstijlcoach kan worden ingezet bij GGD's, sport- en leefstijlcentra, (para-)medische instellingen, gemeenten of binnen bedrijven.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie voor wat betreft de deeltijdvariant aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De aanvraag voldoet met betrekking tot de voltijdvariant niet aan criterium criteria b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat de geringe arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte van zittend personeel. De deeltijdvariant van de opleiding kan in deze opscholingsbehoefte voorzien.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Sport aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager onderbouwt de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Sport aan de hand van gegevens uit ROA's database AIS, de spanningsindicator van het UWV, zeven adhesiebetuigingen afgegeven in maart, april en mei 2022, een verslag van focusgesprekken met stakeholders (april 2022), de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2020' van Lexnova Marktonderzoek (2021), het rapport 'Toekomstverkenning arbeidsmarkt sport en bewegen' van het Mulier Instituut (2021) en het rapport 'Macrodoelmatigheid associate degree-opleiding Ondernemende Leefstijlcoach' van KBA Nijmegen (2022).

De commissie is met aanvrager van mening dat binnen ROA's database AIS het opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement inhoudelijk het meest relevant is voor de hbo Ad Sport. Aanvrager betoogt dat in het opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement slechts een kwart sportgerelateerde opleidingen zijn geschaard en dat de prognoses van dit opleidingstype om deze reden minder relevant zijn (dan de Arbeidsmarktmonitors sport en bewegen 2020 en het onderzoek van KBA uit 2022 waar aanvrager eveneens een beroep op heeft gedaan). De commissie beschouwt de prognoses voor het opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement als relevant, aangezien binnen dit opleidingstype de sterk verwante en gelijknamige Ad Sport, Gezondheid en Management (per 01/09/2021 is de naam gewijzigd in Ad Sport) alsmede de aansluitende bachelor Sportkunde zijn ondergebracht. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als slecht en verwacht geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2026.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		2700	3	0.4	gemiddeld
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	verwachte vervangingsvraag tot 2026		5600	6	0.9	erg laag
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	verwachte baanopeningen tot 2026		8300	8	1.3	erg laag
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		26700	27	4	hoog
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.22				geen
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.22				slecht

Bron: ROA AIS

De commissie is met aanvrager van mening dat de voorgenomen Ad Sport niet volledig past binnen het opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement, gezien het feit dat er veel niet-verwante opleidingen in dit cluster zijn opgenomen. De commissie concludeert dat de prognoses van het ROA een negatieve indicatie opleveren van de toekomstige arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Aanvrager heeft tevens verwezen naar de landelijke spanningsindicator van het UWV voor de beroepsgroep sportinstructeurs over 2020 en 2021. Aanvrager constateert dat de spanning op de landelijke arbeidsmarkt voor deze beroepsgroep nogal fluctueert. Een mogelijke verklaring hiervoor is volgens aanvrager de Covid-19 pandemie, met de daaruit volgende lockdown die 2020 en een groot deel van 2021 heeft beheerst. Daarom heeft aanvrager ook een beroep gedaan op de spanningsindicatoren over het jaar 2019. Drie van de vier kwartalen van dat jaar lieten volgens aanvrager een gemiddelde spanning zien op de arbeidsmarkt. De commissie stelt vast dat de krapte voor de beroepsgroep sportinstructeurs in het vierde kwartaal van 2020 tot en met het tweede kwartaal van 2021 als ruim wordt getypeerd en in het derde en vierde kwartaal van 2021 als gemiddeld wordt getypeerd. De commissie heeft ook gekeken naar de spanningsindicator in het derde en vierde kwartaal van 2019 en het derde kwartaal van 2020. De spanning was over deze periode ook ruim dan wel gemiddeld. De commissie concludeert dat ook in de periode vóór de uitbraak van Covid-19 de spanning op de landelijke arbeidsmarkt voor de beroepsgroep sportinstructeur niet krap is geweest. Er is dan ook geen sprake van een trend die wijst op een krappe arbeidsmarkt. De commissie is dan ook van oordeel dat de spanningsindicatoren van het UWV geen positieve indicaties geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen Ad Sport.

De aanvrager verwijst voorts naar zeven (ondertekende) adhesiebetuigingen van werkveldpartijen uit de provincie Gelderland. De adhesiebetuigingen zijn afgegeven in maart, april en mei 2022. De adhesiebetuigingen zijn voorzien van de naam van de organisatie en de naam en functie van degene die de adhesiebetuiging heeft afgegeven. De adhesiebetuigingen zijn naar het oordeel van de commissie afkomstig van relevante organisaties. Uit de adhesiebetuigingen blijkt dat de ondergetekenden het belang en de meerwaarde van de voorgenomen Ad Sport onderschrijven en waar mogelijk met aanvrager willen samenwerken in de vorm van het aanbieden van praktijkleerplekken. Vier organisaties hebben de intentie uitgesproken om hun medewerkers de voorgenomen Ad Sport te laten volgen. In de verklaringen worden echter geen kwantitatieve uitspraken gedaan wat betreft het aantal medewerkers die de opleiding zouden gaan volgen.

Daarnaast heeft aanvrager een verslag van focusgesprekken (april 2022) met een tweetal stakeholders uit het werkveld ingebracht. Beide stakeholders verwachten vanuit hun organisatie 1 of meer medewerkers op te leiden tot ondernemende leefstijlcoach en 1 of meerdere afgestudeerden lijfcoach aan te nemen. De commissie is van oordeel dat de afgegeven adhesiebetuigingen een indicatie bieden van een geringe regionale arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen hbo Ad Sport, die hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte.

Aanvrager beschrijft dat de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2020' (2021) van Lexnova in opdracht van NOC* NSF de kansen op de arbeidsmarkt voor hbo- en mbo-sportstudenten onderzoekt. Het onderzoek verschijnt één keer per twee jaar. Het rapport geeft onder andere de (verdeling van de) werkgelegenheid en de formatieontwikkeling in de sportsector weer. Het onderzoek is uitgezet onder 1500 werkgevers en ruim 850 mbo- en hbo-gediplomeerden. Uit de 'Arbeidsmarktmonitor' blijkt dat de kansen op de arbeidsmarkt voor zowel mbo- als hbo-studenten stijgen en dat het overgrote deel van de mbo- en hbo-alumni na het afstuderen werk heeft gevonden (p. 8). Uit het rapport blijkt verder dat de formatieomvang per aanstelling stijgt en dat er een verbreding van de markt voor sport en bewegen zichtbaar is. Uit de resultaten van 2020 blijkt volgens aanvrager dat de groei tussen 2018 en 2020 inmiddels 11% bedraagt (p. 12). Binnen de sportsector is de fitnessbranche de grootste werkgever als het gaat om sportbanen (20% van de totale sportgerelateerde werkgelegenheid), gevolgd door sportverenigingen (12%) en de zwembranche (7%). Bij de andere sectoren zijn onderwijs (25% van de totale sportgerelateerde werkgelegenheid) en gezondheidszorg en welzijn (23%) de grootste werkgevers voor mbo- en hbo-gediplomeerden (p. 11). Wel is het zo dat de meeste werkgevers in de sportbranche aangeven dat de sportgerelateerde formatie in de afgelopen twee jaar gelijk is gebleven (76%, zie p. 12). De commissie concludeert met aanvrager op basis van deze gegevens dat de verwachte en gerealiseerde groei in het aantal formatieplaatsen van sport- en beweegfuncties een positieve indicatie biedt van een arbeidsmarktbehoefte, voornamelijk bestaande uit een opscholingsbehoefte, aan afgestudeerden van de Ad Sport.

Aanvrager verwijst voorts naar het rapport 'Toekomstverkenning arbeidsmarkt sport en bewegen' van het Mulier Instituut, waarin de verwachtingen en perspectieven voor 2020-2030 in kaart worden gebracht van de arbeidsmarkt sport en bewegen. In het rapport wordt gesteld dat de sector sport en bewegen groeit, diverser wordt en te maken heeft met hogere eisen aan de geleverde kwaliteit (p. 12). De oplopende kwaliteitseisen vragen volgens aanvrager om professionalisering van de sport. Dit uit zich ten dele in de groei van betaald werk in de sector. Het rapport constateert verder dat het aandeel zelfstandigen binnen de arbeidsmarkt sport en bewegen in de afgelopen jaren is toegenomen en hoger ligt dan het landelijke gemiddelde (pp. 5 en 28). In 2019 is zo'n 28 procent van de sector sport en bewegen werkzaam als zelfstandige. In 2008 lag het aandeel zelfstandigen in de sector nog op 18 procent. Aanvrager betoogt dat deze ontwikkeling goed aansluit bij (naar de commissie begrijpt) het uitstroomprofiel Ondernemende leefstijlcoach. In het rapport wordt onderscheid gemaakt tussen een brede definitie van de arbeidsmarkt sport en bewegen waarbij alle werkenden in de sector sport plus de werkenden met een sportberoep buiten de sector sport zijn opgenomen en de nauwe definitie waarbij alleen werkenden in de sector sport zijn opgenomen (p. 18). Vergeleken met de totale werkgelegenheid zijn werkenden in de sector sport en bewegen volgens de brede definitie gemiddeld genomen lager opgeleid (p. 20). Het rapport geeft wel aan dat er verhoudingsgewijs meer mensen met een hoger opleidingsniveau in de sector sport en bewegen werken in 2019 dan in 2008 (p. 21). Aanvrager is van mening dat de Ad Sport de verbindende schakel vormt in de ontwikkeling naar meer hoger opgeleiden in de sector sport en bewegen. Daarnaast komt uit het rapport naar voren dat de omvang van de arbeidsmarkt volgens de brede definitie de komende jaren naar verwachting zal blijven stijgen. De omvang volgens de nauwe definitie blijft naar verwachting daarentegen grotendeels stabiel. Hierdoor zou volgens het Mulier Instituut het gat in omvang tussen beide definities verder groeien, wat inhoudt dat relatief meer mensen met een sportberoep buiten de klassieke sportsector werkzaam zullen zijn in de komende jaren (p. 74). De commissie is van

mening dat deze bron blijk geeft van een arbeidsmarktbehoefte die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte middels de Ad Sport.

Aanvrager heeft ten slotte verwezen naar een arbeidsmarktonderzoek van KBA Nijmegen. Het onderzoek bestaat uit twee delen: een beroepscompetentieprofiel en blauwdruk van de opleiding en een macrodoelmatigheidsonderzoek, zowel op landelijk niveau als op regionaal niveau. De herkenbaarheid van zowel het beroepscompetentieprofiel als de blauwdruk is door KBA Nijmegen onderzocht in een tweetal interviews met experts werkzaam op het gebied van sport en bewegen. Daarnaast is de blauwdruk voorgelegd aan een werkveldcommissie bestaande uit vertegenwoordigers van (overkoepelende) arbeidsorganisaties op het snijvlak van sport en bewegen en gezondheid. Op basis van de interviews en de werkveldcommissie concludeert het KBA - samengevat weergegeven - dat het profiel van de ondernemende leefstijlcoach op Ad-niveau wordt herkend en dat hier behoefte aan is binnen het werkveld. De beoogde Ad-opleiding Ondernemende Leefstijlcoach is volgens het KBA in staat om in die behoefte te voorzien. De commissie stelt vast dat het onderzoeksrapport niet vermeldt welke gestelde experts zijn geraadpleegd en evenmin aan welke (overkoepelende) arbeidsorganisaties de blauwdruk is voorgelegd. KBA heeft wat betreft de betrokken arbeidsorganisaties (m.u.v. één deelnemende organisatie) volstaan met vermelding van de type organisaties (branchevereniging, zorgverzekeraars, afdelingen sport van gemeente en provincie en fysiotherapiepraktijken). Daarnaast is de onderliggende verslaglegging van de interviews niet bij het onderzoeksrapport gevoegd en zijn er evenmin citaten van de geïnterviewden in het rapport opgenomen, waardoor de conclusies van KBA door de commissie niet kunnen worden beoordeeld/geverifieerd. Om deze reden laat de commissie dit deel van het marktonderzoek van KBA buiten beschouwing.

Op basis van het opgestelde beroepscompetentieprofiel en de blauwdruk van de voorgenomen opleiding heeft KBA Nijmegen vervolgens een onderzoek uitgevoerd naar de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport met als uitstroomprofiel Ondernemende leefstijlcoach. De data die ten grondslag ligt aan dit deel van de rapportage is verzameld in het oorspronkelijke onderzoek dat in 2018 heeft plaatsgevonden. Het betreft een enquête uitgevoerd onder arbeidsorganisaties in de werkvelden sport en bewegen en aanpalende gezondheidsdomeinen. Het zou volgens KBA gaan om stage- en alumni-bedrijven van de mbo-opleiding Sport en Bewegen van ROC Nijmegen en van de hbo-bacheloropleiding Sportkunde van de HAN (onder andere sportorganisaties, gemeenten, onderwijs en fysiotherapiepraktijken). De grootste groep respondenten (40%) vervult de functie van eigenaar/manager. Daarnaast zijn er respondenten met functies als coördinator, instructeur en docent op een school. De overige groep functies betreft functies zoals fysiotherapeut, beleidsmedewerker, diëtist, onderzoeker en secretaris van de stuurgroep. De respondenten kregen de mogelijkheid om de enquête telefonisch of webbased in te vullen. In 2022 is ten behoeve van de herbenadering opnieuw contact gezocht met de organisaties die deelgenomen hebben aan het oorspronkelijke onderzoek in 2018. Een twintigtal organisaties bleek niet meer bereikbaar. Uiteindelijk zijn 87 (van de 107) organisaties opnieuw benaderd. Van die 87 hebben 52 organisaties (60%) nogmaals aan het onderzoek deelgenomen. De respondenten hebben opnieuw het opgestelde beroepscompetentieprofiel, de blauwdruk van de opleiding en een beknopte vragenlijst ontvangen met daarin de kernvragen van het oorspronkelijke macrodoelmatigheidsonderzoek. Vervolgens zijn de resultaten van het oorspronkelijke onderzoek uit 2018 vergeleken met de resultaten van het herbenaderingsonderzoek in 2022 en is KBA tot de conclusie gekomen dat de destijds gerapporteerde gegevens nog valide zijn en zijn de gegevens van de gehele responsgroep uit 2018 in het onderzoeksrapport gerapporteerd. De respondenten is destijds gevraagd een schatting te maken van het aantal medewerkers in fte met een vergelijkbaar profiel als dat van de ondernemende leefstijlcoach op Ad-niveau binnen de arbeidsorganisatie op dat moment. Vervolgens is gevraagd naar een prognose op de korte termijn (over vijf jaar) en op de middellange termijn (over tien jaar). De arbeidsorganisaties hadden in totaal 1.736,4 fte en gemiddeld 19,5 fte medewerkers met een vergelijkbaar profiel als dat van de ondernemende leefstijl coach op Ad-niveau in dienst. De verwachting is dat dit aantal zal toenemen tot gemiddeld 22,9 fte over vijf jaar

en 25,2 fte over tien jaar. Dat vertegenwoordigt een stijging van 29,1 procent over een periode van tien jaar. De arbeidsorganisaties is voorts de vraag gesteld of zij bereid en in staat zijn om hun medewerkers de Ad-opleiding Ondernemende Leefstijlcoach te laten volgen. Ongeveer de helft van de arbeidsorganisaties (53%) is daartoe bereid en in staat: 12% van de arbeidsorganisaties is dat zeker, 22% is bereid en in staat mits de opleiding bekostigd wordt en/of de kosten gecompenseerd worden. Op basis van deze gegevens heeft KBA vervolgens de vervangings- en uitbreidingsvraag van ondernemende leefstijlcoaches op Ad-niveau vastgesteld. KBA verwacht op basis van het aantal (2.730) leefstijlcoaches dat in de onderzochte arbeidsorganisaties in dienst zijn dat er over tien jaar 3.523 leefstijlcoaches in dienst zijn. Daarmee bedraagt de uitbreidingsvraag in die periode 793 medewerkers, wat volgens KBA neerkomt op een jaarlijkse uitbreidingsvraag van ongeveer 79 medewerkers. Daarnaast wordt een jaarlijkse vervangingsvraag verwacht van 68 medewerkers. De daarvan afgeleide arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad-opleiding Ondernemende Leefstijlcoach komt volgens KBA tezamen op een jaarlijkse vraag naar 147 ondernemende leefstijlcoaches op Ad-niveau. Om in die vraag te kunnen voorzien is er volgens KBA (bij een opleidingsrendement van 70%) een instroom van 210 studenten per jaar in de Ad-opleiding Ondernemende Leefstijlcoach benodigd. De commissie acht het arbeidsmarktonderzoek niet volledig navolgbaar omdat de namen van de arbeidsorganisaties niet in het rapport zijn vermeld. Bovendien is de vragenlijst van de enquête niet bijgevoegd. Om deze reden is de commissie terughoudend met het toekennen van veel gewicht aan dit onderzoek. Daarnaast is aan de respondenten enkel gevraagd naar de opscholingsbehoefte en is niet gevraagd een inschatting te geven van de behoefte aan ondernemende leefstijlcoaches op Ad-niveau. De behoefte raming (uitbreidings- en vervangingsvraag) naar ondernemende leefstijlcoaches is blijkens het rapport immers afgeleid van het aantal professionals met een vergelijkbaar taak- en competentieprofiel als dat van de ondernemende leefstijlcoach op Ad-niveau dat in de onderzochte arbeidsorganisaties in dienst waren, zodat geen sprake is van een concrete arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport. De commissie is van oordeel dat de resultaten van de enquête een regionale arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aannemelijk maken.

In aanvulling op het marktonderzoek van 2018 heeft KBA Nijmegen een aanvullend onderzoek uitgevoerd in de fitness sector. Hiertoe is een nieuwe groep organisaties in de fitness sector gevraagd naar het voorkomen van en de huidige en toekomstige behoefte aan leefstijlcoaches op Ad-niveau (binnen de eigen organisaties en sector als geheel). Hiertoe zijn volgens aanvrager de contactgegevens van 286 fitnesscentra aangesloten bij branchevereniging NL Actief aangeleverd door de opdrachtgever. Van deze groep hebben 78 organisaties deelgenomen aan het onderzoek (een responspercentage van 40%). Daarnaast zijn 504 organisaties in deze sector benaderd op basis van hun KvK gegevens. Van deze groep hebben 129 organisaties deelgenomen (een responspercentage van 29%). Van de respondenten die aangegeven hebben wat hun functie is, vervult de grootste groep (76%) de functie van directeur of eigenaar van de organisatie, werkt in het management of P&O en heeft daarmee goed zicht op de behoefteontwikkeling in de organisatie. Aan alle organisaties is vervolgens gevraagd een schatting te maken of en welk aantal medewerkers in fte met een vergelijkbaar profiel als dat van de ondernemende leefstijlcoach op Ad-niveau zij over vijf jaar en over tien jaar in dienst hebben. Van de in totaal 207 organisaties verwachten 201 organisaties dat zij in de toekomst leefstijlcoaches in dienst zullen hebben. Dus naast de 147 organisaties die op dit moment al leefstijlcoaches in dienst hebben, verwachten 53 extra organisaties in de toekomst wel leefstijlcoaches in dienst te hebben. De respondenten is ook gevraagd een inschatting te geven van de behoefte aan ondernemende leefstijlcoaches op Ad-niveau in de komende vijf tot tien jaar in het werkveld als geheel. Het merendeel van de organisaties (73%) verwacht dat de behoefte sector zal toenemen. Op basis van het aantal leefstijlcoaches (331) in dienst binnen 147 van de onderzochte arbeidsorganisaties heeft KBA vervolgens de vervangings- en uitbreidingsvraag van leefstijlcoaches vastgesteld. Het KBA verwacht over tien jaar dat er 1.304 leefstijlcoaches in dienst zijn bij 201 organisaties die nu of in de toekomst leefstijlcoaches in dienst verwachten te hebben. Daarmee bedraagt de uitbreidingsvraag in die periode 973 medewerkers. Dat komt volgens KBA neer op een jaarlijkse

uitbreidingsvraag van ongeveer 97 medewerkers. Daarnaast wordt een jaarlijkse vervangingsvraag verwacht van 8 medewerkers. Tzamen leidt dat tot een jaarlijkse vraag naar 105 ondernemende leefstijlcoaches op Ad-niveau bij de organisaties binnen de responsgroep. Om in die vraag te kunnen voorzien is er, bij een opleidingsrendement van 70%, volgens KBA een instroom van 150 studenten per jaar in de Ad-opleiding Ondernemende Leefstijlcoach benodigd. De commissie acht dit deel van het arbeidsmarktonderzoek eveneens niet volledig navolgbaar omdat de namen van de arbeidsorganisaties niet in het rapport zijn vermeld en de vragenlijst van de enquête niet bij het rapport is bijgevoegd. Om deze reden is de commissie terughoudend met het toekennen van veel gewicht aan dit onderzoek. Daarnaast is aan de respondenten enkel gevraagd naar de opscholingsbehoefte en is niet gevraagd een inschatting te geven van de behoefte aan ondernemende leefstijlcoaches op Ad-niveau. De behoefte-raming (uitbreidings- en vervangingsvraag) naar ondernemende leefstijlcoaches is blijkens het rapport immers afgeleid van het aantal medewerkers met een vergelijkbaar profiel als dat van de ondernemende leefstijlcoach op Ad-niveau dat in de onderzochte fitness organisaties in dienst waren, zodat geen sprake is van een concrete arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport. De commissie is van oordeel dat de resultaten van de enquête een regionale arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aannemelijk maken.

De commissie concludeert op grond van het voorgaande dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat er onder het werkveld een behoefte bestaat aan opscholing en dat de hbo Associate degree Sport daarmee aansluit op een (regionale) arbeidsmarktbehoefte, die hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte. Daartoe acht de commissie van belang dat de afgegeven adhesiebetuigingen, de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2020' (2021) van Lexnova en het rapport 'Toekomstverkenning arbeidsmarkt sport en bewegen' van het Mulier Instituut hoofdzakelijk blijk geven van een opscholingsbehoefte. Voorts heeft de commissie in aanmerking genomen dat KBA Nijmegen geen concrete kwantitatieve onderbouwing heeft gegeven van nieuwe instroom, maar de behoefte-raming (uitbreidings- en vervangingsvraag) naar ondernemende leefstijlcoaches heeft afgeleid van het aantal medewerkers met een vergelijkbaar profiel als dat van de ondernemende leefstijlcoach op Ad-niveau die in de onderzochte organisaties in dienst waren.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport verwijst aanvrager onder meer naar het 'Nationaal Sportakkoord' van onder meer het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Vereniging Sport en Gemeenten en NOC*NSF (2018), het rapport 'De opstelling op het speelveld. Naar een sterke sportbranche voor een vitale samenleving' van de Nederlandse Sportraad (2020), het 'Manifest vitaliteit en gezonde leefstijl' van NOC*NSF (2020) en het rapport 'Houdbaar voor de toekomst. Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek' van het Ministerie van OCW (2019).

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de Ad Sport verwijst aanvrager naar het Nationaal Sportakkoord. In deelakkoord 1 wordt de ambitie uitgesproken dat iedere Nederlander een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen en waarbij belemmeringen vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie zoveel mogelijk moeten worden weggenomen (p. 13). In dit verband hebben de aangesloten partijen zich gecommitteerd om 'inclusief sporten en bewegen' te realiseren, zowel in de sportdeelname als de vertegenwoordiging in sportbesturen, coach- trainers- en vrijwilligersfuncties (p. 14). Het rapport noemt in dit verband met name de buurtsportcoaches, maar de benodigde kennis en vaardigheden zijn volgens aanvrager ook aanwezig bij de ondernemende leefstijlcoach: het begeleiden en adviseren rondom leefstijl en het analyseren van leefstijlvraagstukken op het niveau van individu, groep en organisatie, het vergroten van het gezondheidsvermogen bij individuen en groepen door effectieve communicatie; de identificatie van leefstijlvraagstukken in uiteenlopende contexten en hierop actie ondernemen en het voeren van regie op deze processen. De commissie is met aanvrager van oordeel dat de ondernemende

leefstijlcoach een bijdrage kan leveren aan de ambitie van het Ministerie van VWS op het gebied van gezondheidsbevordering bij de doelgroepen die moeilijk te bereiken zijn. Een vergelijkbaar pleidooi om sport en bewegen toegankelijk te maken voor kwetsbare groepen en structureel samen te werken met onder andere sport en welzijn, zorg, onderwijs volgt uit het rapport 'De opstelling op het speelveld. Naar een sterke sportbranche voor een vitale samenleving' van de Nederlandse Sportraad (p. 33, 39 en 40). De voorgenomen Ad Sport sluit daarmee naar het oordeel van de commissie aan op een maatschappelijke behoefte.

Het maatschappelijke belang van de Ad Sport wordt naar het oordeel van de commissie ook onderstreept door het 'Manifest vitaliteit en gezonde leefstijl' van NOC*NSF. Het manifest dat ondertekend is door 24 organisaties uit de wereld van sport, zorg en welzijn benadrukt de preventieve werking van sport en bewegen en de noodzaak om dit te doen om de zorgkosten beheersbaar te houden. Daarnaast wil de sport met haar partners de krachten bundelen om ook mensen met een gezondheidsachterstand - of verhoogd risico daarop - blijvend aan het sporten en bewegen te krijgen, zoals mensen met een chronische ziekte of overgewicht. Door samenwerking en ontschotting worden de drempels om te sporten verlaagd en wordt sport bereikbaar en vanzelfsprekend voor iedereen. De commissie stelt vast dat de ondernemende leefstijlcoach blijkens het profiel is gespecialiseerd in het bevorderen van een actieve en gezonde leefstijl van onder meer complexe doelgroepen zoals mensen met een laag sociaaleconomische positie en mensen met een chronische aandoening. De voorgenomen Ad Sport sluit daarmee naar het oordeel van de commissie aan op het 'Manifest vitaliteit en gezonde leefstijl' van NOC*NSF.

Aanvrager stelt tot slot dat in 'Houdbaar voor de Toekomst. Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek' het belang van het uitbreiden van het aanbod aan Associate degrees wordt onderschreven (p. 48). De commissie is van mening dat de voorgenomen hbo Ad past in het brede stimuleringsbeleid van OCW om het aanbod van Associate degrees uit te breiden.

De commissie concludeert reeds op grond van het bovenstaande dat aanvrager een maatschappelijke behoefte aan de hbo Associate degree Sport heeft aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte en een geringe (regionale) arbeidsmarktbehoefte, die hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte. De aanvraag voldoet naar de mening van de commissie aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 15/06/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen om de hbo Associate degree Sport in Nijmegen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie overweegt ten aanzien van de ruimte in het landelijk opleidingsaanbod als volgt. De commissie beoordeelt de ruimte in het landelijke opleidingsaanbod onder meer door te bepalen welke bestaande opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De onderwijsinstelling dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De onderwijsinstelling dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Het verwant aanbod is aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding.

Aanvrager beschrijft dat zes hogescholen, te weten Fontys Hogescholen, de Hogeschool van

Arnhem en Nijmegen, de HZ University of Applied Sciences, de Hanzehogeschool Groningen, de Christelijke Hogeschool Windesheim en de Hogeschool van Amsterdam, zijn verenigd in het Landelijk Overleg Ad Sport. De Hanzehogeschool is in 2007 gestart met de Ad Sport, Gezondheid en Management (Ad SGM) en in 2019 heeft OCW ingestemd met bekostiging van de Ad Sport, Bewegen en Ondernemen (Ad SBO) van de Christelijke Hogeschool Windesheim. Na een verzoek tot naamswijziging zijn de voltijdopleiding Ad SBO van de Christelijke Hogeschool Windesheim (vestiging Zwolle) en de voltijdopleiding Ad SGM van de Hanzehogeschool Groningen per 01/09/2021 gestart c.q. verdergegaan met het aanbieden van de hbo Ad Sport. De hbo Ad Sport van de Christelijke Hogeschool Windesheim zal per 01/09/2022 tevens worden aangeboden vanuit de vestiging Almere (eveneens in voltijd). Op 28/01/2021 is bovendien een positief besluit afgegeven naar aanleiding van de macrodoelmatigheidsaanvraag van de Hogeschool van Amsterdam (in deeltijd) en op 13/01/2022 naar aanleiding van de macrodoelmatigheidsaanvraag van Fontys Hogescholen voor de hbo Ad Sport (in deeltijd). Voorts is op 28/04/2022 een positief besluit afgegeven voor de bekostiging van de Ad Sport, profiel Sportondernemer van HZ University of Applied Sciences (eveneens in deeltijd). De commissie beschouwt alle hbo Ad Sport opleidingen als sterk verwant aan de voorgenomen hbo Ad Sport vanwege de overeenkomstige inhoud, instroomdoelgroep en arbeidsmarktperspectieven.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in de onbekostigde deeltijdopleiding Ad Sport-profiel Sportondernemer van HanzePro is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleiding. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide van 40 eerstejaarsstudenten in het studiejaar 2017/2018 naar 78 eerstejaarsstudenten in het studiejaar 2021/2022.

Tabel 2. Instroom eerstejaarsstudenten in verwant en aanverwant bekostigd onderwijsaanbod.

Opleiding	Instelling	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21	'21-'22
Ad Sport (80173)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle					38
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	40	36	31	43	40
eerstejaarsinstroom		40	36	31	43	78

Bron: DUO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van gegevens van het ROA, MBO-Raad en een instroomonderzoek onder mbo-4 studenten van het ROC Nijmegen, havo-5 leerlingen en eerstejaars studenten van de bacheloropleiding Sportkunde van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Aanvrager verwacht dat jaarlijks ca. 30 studenten zullen instromen in zowel de deeltijd- als de voltijdvariant. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Sport wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. Omdat de arbeidsmarktbehoefte hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte voor zittend personeel, ziet de commissie enkel ruimte voor het aanbieden van de deeltijdopleiding.

Vestiging van de opleiding in Nijmegen heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Sport in deeltijd in Nijmegen te realiseren. De aanvraag voldoet voor wat betreft de deeltijdvariant aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod is om de hbo Associate degree Sport tevens in voltijd in Nijmegen te realiseren. De aanvraag voldoet voor wat betreft de voltijdvariant niet aan criterium b

in art. 4 lid 1 van de Regeling.

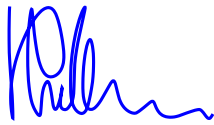
Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek om de hbo Associate degree Sport in deeltijd in Nijmegen te realiseren. De commissie adviseert negatief te besluiten op het verzoek om de hbo Associate degree Sport tevens in voltijd in Nijmegen aan te bieden. De commissie adviseert de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 WHW.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgestelde naam van de opleiding passend is gelet op de namen van verwante opleidingen. Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo Associate degree Sport in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.